

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

z dnia 30 grudnia 1983 r.

w sprawie wprowadzenia gatunkowej ochrony zwierząt.

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 25, poz. 180) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za podlegające ochronie następujące gatunki zwierząt, zwane dalej „gatunkami chronionymi”:

o w a d y (Insecta):

- 1) modliszka zwyczajna (*Mantis religiosa*),
- 2) tęczniki (*Calosoma*) — wszystkie gatunki,
- 3) biegacze (*Carabus*) — wszystkie gatunki,
- 4) jelonek rogacz (*Lucanus cervus*),
- 5) wynurt (*Ceruchus chrysomelinus*),
- 6) sichrawa karpacka (*Caurotes excellens*),

- 7) kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*) i kozioróg buko-
wiec (*Cerambyx scopolii*),
8) nadobnica alpejska (*Rosalia alpina*),
9) mieniak strużnik (*Apatura ilia ilia*) i mieniak tęczo-
wiec (*Apatura iris iris*),
10) paż królowej (*Papilio machaon*) i paż żeglarz (*Iphicli-
des podalirius*),
11) niepylak apollo (*Parnassius apollo*) i niepylak mne-
mozyna (*Parnassius mnemosyne*),
11a) zmierzchnica trupia główka (*Acherontia atropos*),
12) trzmiele (*Bombus*) — wszystkie gatunki;
- r y b y (Pisces):
- 13) jesiotr zachodni (*Acipenser sturio*),
14) strzeble (*Phoxinus*) — wszystkie gatunki,
15) ciosa (*Plectus cultratus*),
16) kiełb długowąsy (*Gobio uranoscopus*) i kiełb biało-
płetwy (*Gobio albipinnatus*);
- p ł a z y (Amphibia):
- 17) salamandra plamista (*Salamandra salamandra*),
18) fraszki (*Triturus*) — wszystkie gatunki,
19) kumaki (*Bombina*) — wszystkie gatunki,
20) huczek ziemny (*Pelobates fuscus*),
21) ropuchy (*Bufo*) — wszystkie gatunki,
22) rzekotka drzewna (*Hyla arborea*);
- g a d y (Reptilia):
- 23) żółw błotny (*Emys orbicularis*),
24) jaszczurki (*Lacertilia*) — wszystkie gatunki,
25) węże (*Serpentes*) — wszystkie gatunki;
- p t a k i (Aves):
- 26) z rzędu nurowatych (*Gaviiformes*) — wszystkie ga-
tunki;
27) z rzędu perkozowatych (*Podicipediformes*) — wszyst-
kie gatunki;
28) z rzędu wiosłonogich (*Pelecaniformes*) — wszystkie
gatunki;
29) z rzędu brodzących (*Ciconiiformes*) — wszystkie ga-
tunki, z wyjątkiem czapli siwej (*Ardea cinerea*);
z rzędu blaszkodziobych (*Anseriformes*):
30) łabędzie (*Cygnus*) — wszystkie gatunki,
31) tracze (*Mergus*) — wszystkie gatunki,
32) z rzędu drapieżnych (*Falconiformes*) — wszystkie ga-
tunki;
z rzędu żurawiatych (*Gruiformes*):
33) chruściele (*Rallidae*) — wszystkie gatunki, z wyjąt-
kiem łyski (*Fulica atra*),
34) żuraw popielaty (*Grus grus*);
z rzędu siewkowatych (*Charadriiformes*):
35) ostrygojad (*Haematopus ostralegus*),
36) kulon (*Burhinus oedicnemus*),
37) siewki (*Charadriidae*) — wszystkie gatunki,
38) brodźce (*Tringinae*), biegusy (*Calidridinae*) i pokrew-
ne — wszystkie gatunki, z wyjątkiem bataliona (*Phi-
lomachus pugnax*), słonki (*Scolopax rusticola*), bekasa
kszyka (*Capella gallinago*), bekasika (*Lymnocyptes
minimus*), bekasia dubelta (*Capella media*),
39) szczydliaki (*Recurvirostridae*) — wszystkie gatunki,
40) płatkonogi (*Phalaropodidae*) — wszystkie gatunki,
41) żwirowce (*Glareolidae*) — wszystkie gatunki,
- 42) wydryki (*Stercorariidae*) — wszystkie gatunki,
43) mewy (*Laridae*) — wszystkie gatunki,
44) rybitwy (*Sternidae*) — wszystkie gatunki,
45) alki (*Alcidae*) — wszystkie gatunki;
46) z rzędu gołębiowatych (*Columbiformes*) — wszystkie
gatunki, z wyjątkiem gołębia grzywacza (*Columba
palumbus*);
47) kukułka (*Cuculus canorus*);
48) lelek kczodój (*Caprimulgus europaeus*);
49) z rzędu sowowatych (*Strigiformes*) — wszystkie ga-
tunki;
50) jerzyk (*Apus apus*);
51) z rzędu kraskowatych (*Coraciiformes*) — wszystkie
gatunki;
52) z rzędu dzięciołowatych (*Piciformes*) — wszystkie
gatunki;
53) z rzędu wróblowatych (*Passeriformes*) — wszystkie
gatunki, z wyjątkiem:
a) sroki (*Pica pica*), wrony (*Corvus corone*), gawro-
na (*Corvus frugilegus*),
b) kawki (*Corvus monedula*), wróbla (*Passer domesti-
cus*), wróbla mazurka (*Passer montanus*), dla któ-
rych ustala się okres ochronny od dnia 15 marca
do dnia 30 czerwca;
- s s a k i (Mammalia):
- z rzędu owadożernych (*Insectivora*):
- 54) jeże (*Erinaceus*) — wszystkie gatunki,
55) kret (*Talpa europaea*) — poza zamkniętymi ogroda-
mi, szkółkami i lotniskami,
56) ryjówkowate (*Soricidae*) — wszystkie gatunki;
57) z rzędu nietoperzy (*Chiroptera*) — wszystkie gatunki;
58) zając bielak (*Lepus timidus*);
- z rzędu gryzoni (*Rodentia*):
- 59) świstak (*Marmota marmota*),
60) susły (*Spermophilus*) — wszystkie gatunki,
61) bobry (*Castor*) — wszystkie gatunki,
62) smużka (*Sicista betulina*),
63) popielicowate (*Gliridae*) — wszystkie gatunki;
64) z rzędu waleni (*Cetacea*) — wszystkie gatunki;
- z rzędu mięsożernych (*Carnivora*):
- 65) niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*),
66) gronostaj (*Mustela erminea*),
67) łasica (*Mustela nivalis*),
68) norka europejska (*Mustela lutreola*),
69) żbik (*Felis silvestris*);
70) z rzędu płetwonogich (*Pinnipedia*) — wszystkie ga-
tunki;
- z rzędu parzystokopytnych (*Artiodactyla*):
- 71) kozica (*Rupicapra rupicapra*),
72) żubr (*Bison bonasus*).
- § 2. 1. W stosunku do zwierząt gatunków chronio-
nych zabrania się:
- 1) zabijania, chwytania i płoszenia, zakładania urzą-
dzeń przeznaczonych do ich zabijania i chwytania,
niszczenia ich gniazd, barłogów, nor i żeremi oraz
gąsienic, poczwerek, jaj i piskląt, jak również do-
konywania wszelkich innych czynności zmierzających
do ich zawłaszczenia bądź uszkodzenia;

- 2) przetrzymywania, zbywania, nabywania oraz przemieszczania z ich naturalnych stanowisk na inne;
- 3) wywożenia poza granice Państwa w stanie żywym lub martwym całych zwierząt oraz rozpoznawalnych ich części lub pochodnych;
- 4) filmowania, fotografowania ich w naturalnych stanowiskach w okresie rozrodu i wychowu młodych;
- 5) preparowania.

2. Dopuszczalne jest:

- 1) w okresie od dnia 1 września do końca lutego usuwanie gniazd ze skrzynek dla ptaków oraz gniazd znajdujących się w pielęgnowanych remizach i zagajnikach dla ptaków;
- 2) usuwanie gniazd ptasich z domostw i zabudowań oraz terenu bezpośrednio przylegającego do tych obiektów, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa i sanitarne;
- 3) łapanie poza parkami narodowymi i rezerwatami przyrody ptaków i nietoperzy w celu ich znakowania przez osoby upoważnione przez Polską Akademię Nauk.

§ 3. Zabrania się niszczenia mrowisk w lasach.

§ 4. Wprowadzenie do wolnej przyrody gatunków zwierząt nie występujących w faunie krajowej może być dokonywane za zgodą Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

§ 5. W stosunku do zwierząt gatunków chronionych mogą być dokonywane za zgodą Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w celach naukowych, dydaktycznych i hodowlanych następujące czynności:

- 1) zabijanie, chwytanie, przetrzymywanie i płoszenie zwierząt na określonym obszarze i w ustalonym czasie;
- 2) pozyskiwanie gniazd i jaj ptaków;
- 3) wywożenie poza granice Państwa w stanie żywym lub martwym całych zwierząt oraz rozpoznawalnych ich części lub pochodnych;
- 4) filmowanie i fotografowanie zwierząt w naturalnych stanowiskach w okresie rozrodu i wychowu młodych;
- 5) przemieszczanie zwierząt z istniejących stanowisk naturalnych na stanowiska nowe w celu właściwego gospodarowania zasobami przyrody;
- 6) preparowanie.

§ 6. W stosunku do zwierząt gatunków chronionych, masowo pojawiających się i powodujących powstanie szkód gospodarczych, za zgodą Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego może być dokonane zmniejszenie stanu liczbowego tych zwierząt.

§ 7. Jeżeli zmiany środowiska przyrodniczego wywołane działalnością człowieka spowodują zagrożenie zwierząt gatunków chronionych, terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego jest obowiązany podjąć stosowne działanie w celu zapewnienia trwałego zachowania danego gatunku bądź zapobieżenia szkodom lub ich ograniczenia.

§ 8. 1. Obejmuje się ochroną stanowiska następujących zwierząt gatunków chronionych:

- 1) orzeł bielik (*Haliaeetus albicilla*) i orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*),
- 2) rybołów (*Pandion haliaetus*),
- 3) orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*) i orlik grubodzioby (*Aquila clanga*),
- 4) gadożer (*Circaetus gallicus*),
- 5) orzełek włóchaty (*Hiraeetus pennatus*),
- 6) sokół wędrowny (*Falco peregrinus*),
- 7) puchacz (*Bubo bubo*),
- 8) bocian czarny (*Ciconia nigra*).

2. Ochrona stanowisk zwierząt gatunków chronionych polega na stosowaniu zakazów:

- 1) dokonywania wszelkich istotnych zmian na terenie objętym ochroną w promieniu do 200 m od gniazda, a w okresie od dnia 1 lutego do dnia 31 lipca — w promieniu 500 m,
- 2) przebywania poza miejscami wyznaczonymi.

3. Terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego określa zasięg stanowisk zwierząt gatunków chronionych oraz stosowne ograniczenia.

§ 9. Traci moc rozporządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 4 listopada 1952 r. w sprawie wprowadzenia gatunkowej ochrony zwierząt (Dz. U. z 1952 r. Nr 45, poz. 307, z 1953 r. Nr 48, poz. 237, z 1955 r. Nr 17, poz. 103, z 1957 r. Nr 37, poz. 160, z 1964 r. Nr 12, poz. 73 i z 1975 r. Nr 19, poz. 104).

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1984 r.

Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego:

W. Kozłowski